

מה בין אימת השואה לכתיבת הומורסקות? – ההומוריסטן אפרים קישון

מנקדת מבט נוספת

בתיה רייכמן*

תקציר

ההומוריסטן אפרים קישון עסק בכתיבה בז'אנרים שונים: הומורסקות, מחזות ותסריטים. הוא פליט שואה שבחר לכתוב בדרך ההומור. קישון לא הבליט את טראומת השואה בכתיביו ולא היה מזוהה עם השואה בתרבות הישראלית אך, עיסוק ביצירותיו לא יכול להתעלם מהביוגרפיה של היוצר. הייתה לכך השפעה ניכרת שהטביעה חותמה על עמדתו כלפי העולם ועל הפרספקטיבה ממנה כתב את יצירותיו. זו אף משמשת בסיס להבנת השקפתו האמנותית וסגנון כתיבתו.

מאמר זה ינסה למתוח קו בין רכיבים שונים בזהות ובביוגרפיה של קישון להשתקפותה בקובץ ההומורסקות הראשון "העולה היורד לחיינו". הוא יזמן התבוננות בדרך שבה הכתיבה פוגשת היבטים שונים בדמותו של קישון כאדם, מאירה את דמותו כיוצר וכהומוריסטן בתרבות הישראלית. לצד עיון בשיח התרבותי בחברה הישראלית בעשורים שונים, יינתן מקום לקולו של קישון.

* ד"ר בתיה רייכמן, היא ראש לימודי ההכשרה במכללה האקדמית ע"ש קיי, באר שבע, batiareichman@gmail.com